

העם בצורת בטכסאס

האם מתנהלת המדינה טוב יותר בהיעדרם של השרים המרכזיים? פרשת האחיות מפריכה אמונה אופטימית זו

בשעתו נפוצה בארץ בדיחה שאמרה כי יועציו של שרהאוצר לוי אשכול כאו אליו בדיעת-אזעקה: "יש בצורתנו" "היכו" נועק אשכול. "בארץ, כמובן" אמרו היועצים. "אה" נרגע אשכול. "לרגע חשיתי שיש בצורת בטכסאס" מי נשאר? מאז ועד היום לא השתנה הרבה. נראה כי לדעת ראשי

מדיניות שרהחץ הגרוזי

הסובייטים לא התעצבנו. הם יודעים מה הם רוצים: יחסים עם ישראל

"חברים. לא ניתן להם לעצבן אוי תנו" קרא מיכאל גורבאצ'וב השבוע. הוא התכוון לאמריקאים. המנהלים נגד הסובייטים מסעית-עמולה תקיף. בגלל מאסרו של עיתונאי אמריקאי במוסד קוזה באשמה של ריגול. המסר של גורבאצ'וב: למרות מסע זה, ימשיכו הסובייטים בנסיונם להגיע לפשרה עם האמריקאים. נראה כי הסיסמה הזאת טובה גם ביחסים הנרקמים בין הסובייטים וישראל.

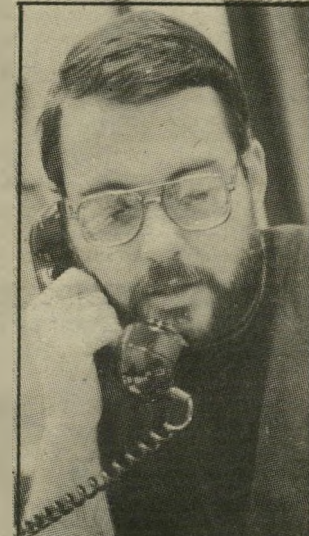
האמריקאית הפרוישראלית. לשפר את האווירה לקראת פשרה עולמית על החימוש. העיתוי קובע בפוליטיקה. ואין ספק שהסובייטים החליטו שהזמן הנוכחי מתאים ביותר. הסיבה: שום מדינה ערי בית אינה יכולה כיום להתנגד לכינון היחסים של ברית-המועצות עם ישראל. אל הסיבות: אש"ף יראה את הדבר בעין יפה. מכיוון שלא ירגון יש יחסים עם מוסד קוזה. אך לא עם וושינגטון. יכולה רק מוסקווה לשמש מתוכת בין אש"ף וישראל. הנהגת אש"ף מקווה גם שמוסקווה תפעל למען החזרת האחדות לאש"ף. וגם משום כך אינה יכולה להתנגד לשום צעד סובייטי. המדינות הערביות הקיצוניות, סוריה ולוב, תלויות במוסקווה ואינן

לכתבה מפוקפקת זו של כתבלב אכול-קינאה כותרת-ענק בעמודו הראשון. במקרה הטוב ביותר זוהי כתבת-השלשה על עיתון אחר, שבאה (כביכול) לחשוף את מקורות-המידע שלו, וכל זה ברוח של קינאה ושינאה גלויות. אך גרוע מזה: כדי להסתר מניעים מכוערים אלה, שפך מעריב על הרייסה הוורטס סמך ומבחיל-למדי של לאומנות מתחסדת. בסיגנון שותף אים למעריב בימים הנזכרים, ושי כתוצאה ממנו ירד מנכסיו וחלל מלהיות העיתון הנפוץ ביותר במדינה (ראה מה הם אומרים). נראה כי במעריב הכל אומנם השתנה, אך הכל גם נשאר אותו הדבר. אשר לפרשה עצמה, אני חוזר על אשר אמרנו: הראיון היה אותנטי. לא נגלה איך נעשה.

טובות הנאה?

פרשה אחרת שהתייחסה השבוע להעולם הזה, נוגעת לנו כעקפין. התביעה הגישה מישפט נגד כתבי לשעבר של העולם הזה. בני ציטרין, בטענה כי קיבל טובת-הנאה תמורת השפעה על פירסומי העולם הזה בעניין יעקב ברגרא. מי שהיה מנהל מרכז הירידים של עיריית תל-אביב. ציטרין חדל לעבוד בהעולם הזה לפני כשנה, והוא מכהן עתה ככתב כלכלי בתשלובת-העיתונים מוניטין-כספים-גלובס. התביעה טוענת, כך אני למר, שציטרין קיבל כרטיסי-טיסה ללונדון מדי ברגרא, ואילו ציטרין טוען ששילם עבור הכרטיס. אני מתכוון להתערב במישפט תלוי ועומר, שהוא בבחינת "סוב יר דיצה". אך כרצוני להעיר כמה הערות. הנחוצות כדי להבהיר דברים ולמנוע טעויות העלולות להתעורר עקב הפירסומים בעיתונים. אני מחייב בהחלט את גישת התביעה. האומרת שעיתונאי הוא בעל תפקיד ציבורי, ושעל כן ניתן להאשימו במימהרה ובהפרכת-אמונים אם הוא מועל בתפקידו. מזה שנים אני מטיף לרוקטרינה חברתית, האומרת כי העיתונות היא זרוע חיונית של החברה הדמוקרטית, ועל כן מוטלת על העיתונאי חובה מוסרית כלפי הציבור וכלפי העיתון שהוא שרת. אמנם אני קצת תמה על בחירת האובייקט לתביעה תקריתית זו. אך לאחרונה נודעו בארץ פרשות מועצות על ששל נזכרים ידועים-שם. כל אחד לברו, העבירו ביד נדיבה כספים לעיתונאים ששירתו אותם. אך אני מתכוון להתערב כשיקולים אלה. לגופו של העניין שלנו:

העולם הזה פירסם בינואר 1983 סדרת-כתבות גדולה, שבה חשפנו את מעשיו של ברגרא. זה היה גילוי ראשוני. וחבל, שאז לא תלוינו לכך שאר העיתונים, באותה התלהבות שבה פירסמו את ידיעות השבוע. לבני ציטרין לא היתה כל הנגעה לאותה סדרה. בדיעבד-מערכת הבטי או את החשש שמא מגזימים אנחנו בשטח שאנו מקדישים לפרשה זו. הנוגע למוסד לא-הכריח-שב. בני ציטרין לא יכול היה להפסיק את הסדרה, גם אילו רצה בכך. היא לא נגעה לו. ככלל, שום חבר-מערכת בהעולם הזה אינו יכול למנוע פירסום כלשהו על כל נושא שהוא. זהו תחום-אחריותו של העורך. לכל היותר יכול עיתונאי, אם ברצונו למעול בתפקידו, להסתר מידע שהגיע אליו אישית. אך גם זה קשה, כי בעלי-המידע ימצא דרך אחרת להעביר את המידע למערכת. את השאר יצטרך לקבוע בית-המשפט. גמתין לפסק-דינו.

עיתונאי ציטרין מי שילם בעד הכרטיס?

הכלא, שהן לזרא לכל נשמה מינתי קיצונית. החליטו לנגח את סיוסה בקשר עם הראיון שלנו. הם נעזרו בגילויים שהודלפו להם על-ידי כנופית-השלוש אשר בסיוסה. שלושת עוזריו של סיוסה, שהתחנפו אליו במשך שנה, ובאותה שעה אספו בשקידה חומר מרשיע נגדו, טענו כי כתבת העולם הזה, רפנה ברק, הוכנסה לכלא והופגשה עם דמיאניוק, בניגוד להוראות. סופרו סיפורים דמיוניים לרוב. כגון על שיחות שכאלו ניהלתי עם סיוסה, ושלא היו ולא נבראו. בדותות גמורות שהתחפשו כמימי צאים" של חוקרים. כאילו כר די נחמול-שרים זה, שמיילא את טורי העיתונות, בא אחד אילן בכר וכתב כתבה ארוכה, שבה סיפר סיפורים סטגוניים על היחסים בין הכתבת שלנו. נציב שרות בתיהסורה הפך ומנהל כלל רמלה שבניעיקבותיה הפך מנהל-הכלא למעין כתב של העולם הזה, הוגנבה רפנה ברק לכלא, ועוד ועוד. בתוספת פרטים דמיוניים הנראים כאילו נלקחו מוזה-עיקוב בלשי בפרשת-גרוזיה או מסרט הולכי וודי מוג' ב'. אילו בכר זה, כך אומרים לי, הוא פרוטקציוני ותיק של שימעון מלכא, מנהיג כנופית-השלוש, וזעם מזה זמן רב על הסקופים של העולם הזה. יבושם לו. אך אין להתייחס באותה סלחנות למערכת מעריב. צהרון זה הקדיש

שינה חרישית

יכולות להתנגד. המדינות הערביות הפרומע" רביות רוצות בשלום. ועל כן הן תומכות בוועידה בינלאומית בהשתתפות מוסקווה. הסובייטים רגילים לקבל החלטות באיטיות. אך ברגע שמתקבלת החלטה, היא מתבצעת בוויזיות. הפגישה עם פרס מוכיחה זאת שוב.

ארוכה הדרך לסין

בין משרד-החוץ ומישרד-החקלאות נוצר קרב כפוי. מי יהיה אבי ההצלחה?

בשעה שחידוש היחסים עם ברית-המועצות מתקרב במהירות, יש תהליך דומה לגבי סין. השבוע התפרסמו על כך כמה ידיעות בעיתונות. נוסף על כתבה מצויינת של חנז עזרו בטלוויזיה (ראה שידור). מאחורי פירסומים אלה מתחבאת התחרות סמויה בין משרד-החץ ומישרד-החקלאות. על תפקיד השושי בין הציבורי לכינון היחסים. הסינים מעדיפים עדיין לקיים את היחסים במישור המעשי. שבו יש למישרד-החקלאות עמדה מרכזית, ולא במישור המדיני. השייך למישרד החוץ. משום-כך חוששים אנשי-החוץ שהם יקופחו בבוא היום. כאשר ייכתו היחסים רישמית. במיוחד החרידו אותם הידיעות שהתפרסמו לפני שלושה חודשים על ביקורו של שרהחץ-החץ אריק נחמקין. בפקין. מכאן ההדלפות 46 חברות. מאחורי ההדלפות עומד סיפור-ההצלחה הנמשך כבר יותר מחמש שנים. הוא לא פורסם בישראל. (המשך בעמוד 9)

